

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **M. V.**
e. č. X
st. přísl. X
naposledy pobytem X

zastoupen **JUDr. Matěj Šedivý, advokát**
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2024, č. j. OAM-2/ZA-ZA11-ZA03-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasnou žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2024 (výzva k převzetí vypravena dne 7. 2. 2024), č. j. OAM-2/ZA-ZA11-ZA03-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž

žalovaný jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapituloval obsah správního spisu a shrnul dosavadní průběh řízení. V azylovém řízení bylo objasněno, že hlavními důvody žádosti žalobce o mezinárodní ochranu jsou jeho obavy z výhrůžek ze strany „kriminálních“ v souvislosti s dluhem v zemi původu a také legalizace jeho dalšího pobytu v ČR.
3. Následně se žalovaný zabýval tím, proč postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a azylovou žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou. Konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky, která je v ČR považována za bezpečnou zemi původu. V této souvislosti uvedl, že v Moldavsku obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení a nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům. Právě tak zde neexistuje hrozba z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu a státní příslušníci či osoby bez státního občanství Moldavsko neopouštějí z důvodů ve smyslu § 12 či § 14a zákona o azylu. Moldavsko taktéž ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, a to včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků. Zároveň umožňuje činnost právníkům osobám dohlížejícím nad stavem dodržování lidských práv.
4. Žalobce neuvedl ani nedoložil žádné skutečnosti, ze kterých by vyplynulo, že by mu po návratu do vlasti hrozilo bezprostřední nebezpečí. Pouhá obava z výhrůžek ze strany soukromých osob není relevantním důvodem k udělení mezinárodní ochrany. Ve většině případů se navíc jednalo pouze o telefonické výhrůžky, přičemž když si žalobce změnil telefonní číslo, nikdo mu již dále nevyhrožoval. Jen v jednom případě mu bylo vyhrožováno osobně. Tehdy žalobce dotyčným sdělil, že peníze vydělá v zahraničí a vrátí je. Výhrůžky ze strany kriminálních představují toliko donucovací prostředky k uhrazení dluhu. Žalobce svou situaci nijak neřešil a na příslušné policejní orgány se neobrátil, třebaže s moldavskými bezpečnostními ani státními složkami v minulosti nikdy žádné potíže neměl. Pokud by bylo žalobci vyhrožováno i po jeho návratu zpět do vlasti, může tedy využít systému vnitřní bezpečnosti.
5. Žalovaný též zohlednil, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu ihned po svém příjezdu do ČR, nýbrž až po uplynutí jednoho roku. Na jeho žádost je tak třeba nahlížet jako na účelovou a podanou s cílem legalizovat další pobyt v ČR. To potvrdil i sám žalobce, jestliže o mezinárodní ochranu požádal až poté, co od cizinecké policie obdržel rozhodnutí o správním vyhoštění.
6. Jelikož žalobce neprokázal, že v jeho případě Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze, shledal žalovaný naplnění podmínek podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

7. Žalobce v žalobě připomněl, že těžiště jeho obav spočívá v pronásledování ze strany dotěrných věřitelů. Současně je mu známo, že tito spolupracují i s místní policií, takže se

žalobce nemůže s úspěchem dovolávat ochrany u policejního orgánu. Žalovaný pak zjistil skutkový stav nedostatečně, jestliže se nezaobíral pozicí moldavské policie a existencí orgánu vnitřní kontroly, který dohlíží na zákonnost postupu policistů. Odůvodnění napadeného rozhodnutí nabízí jen zcela obecné hodnocení úrovně dodržování lidských práv bez důrazu na individuální situaci žalobce a nerozptyluje jeho obavy ohledně toho, zda místní policie bude v jeho případě postupovat nestranně a spravedlivě.

8. Právě tak se napadené rozhodnutí nezaobírá ani případnou existencí úřadu veřejného ochránce práv (ombudsmana) dohlížejícího na zachování práv žalobce v momentě, pokud by se obrátil na policii se svými obavami. Třebaže se důvody žádosti žalobce zakládají na soukromoprávním vztahu, je třeba azylový příběh hodnotit v kontextu toho, zda je domovský stát schopen žalobce v případě hrozící újmy ochránit před násilím ze strany soukromých osob. Tím se žalovaný nijak nezabýval a v otázce hodnocení bezpečnostní situace vycházel z informace, jejímž je sám autorem, což není přípustné.
9. Konečně žalobce namítal, že v důsledku špatné ekonomické situace v zemi původu se na něho vztahují důvody pro udělení humanitárního azylu. Jelikož se žalovaný k tomuto tématu ve svém rozhodnutí nevyjádřil, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.
10. Pro shora uvedené nedostatky žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí. Je toho názoru, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem žalobcova případu a je patřičným způsobem odůvodněno.
12. Následně žalovaný zdůraznil, že žalobce své problémy v Moldavsku žádným způsobem neřešil, přičemž odkázal na judikaturu správních soudů, dle níž pouhá nedůvěra cizince ve státní orgány v jeho domovském státě nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Stran námitky, že se nezaobíral působením úřadu ombudsmana, potom žalovaný uvedl, že se žalobce v průběhu správního řízení seznámil s podklady rozhodnutí, avšak jejich doplnění nenavrhoval. Navíc, ve správním spisu založená zpráva obsahuje i pojednání o možnosti využití služeb ombudsmana.
13. Jelikož žalovaný považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné, zákonné a věcně správné, krajskému soudu navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

V. Správní spis

14. Správní spis sestává zejména ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 4. 1. 2023 a protokolu o pohovoru k dané žádosti z téhož dne.
15. V rámci provedeného pohovoru dne 4. 1. 2023 žalobce mj. vypověděl, že měl ve vlasti potíže se známým, jenž je kriminálník a vyhrožuje mu. Žalobce se zapletl do nepříjemné situace, neboť si chtěl koupit auto a to posléze výhodně prodat. Na nákup si půjčil 7 000 EUR, avšak auto mu před prodejem shořelo a žalobci tak zůstal pouze dluh. Od prosince roku 2022 přitom známý žalobci každý měsíc volal a zastrašoval jej, že pokud svůj dluh včetně úroků nevrátí, zaplatí za to svým životem. V současnosti si již žalobce pořídil

nový telefon i SIM kartu, a jelikož věřitelé neznají jeho nové číslo, nikdo mu aktuálně nevyhrožuje. Vyjma telefonických výhružek, žalobce věřitelé navštívili v únoru 2023 taktéž osobně u něj doma. Tehdy jim však žalobce řekl, že odjede pracovat do zahraničí, aby vydělal peníze a dluh splatil. Své problémy žalobce na policii neohlásil proto, že kriminálníci a policie jsou jedno a totéž. Současně v Moldavsku panuje velká korupce. Sám žalobce v minulosti v Moldavsku s policií ani se státními orgány žádné problémy neměl, neboť vždy usiloval o to, aby neměl potíže se zákonem. V případě návratu do vlasti se žalobce obává mučení či jiné formy potrestání ze strany svých věřitelů.

16. Za účelem vydání napadeného rozhodnutí byla do správního spisu zařazena informace OAMP: Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023. S podklady rozhodnutí se žalobce seznámil a jejich doplnění nenavrhoval. Současně neuvedl ani žádné jiné nové skutečnosti nebo informace, k nimž by měl žalovaný při hodnocení jeho azylové žádosti přihlédnout. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. V první řadě se krajský soud zabýval tím, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž shledal, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o azylu.
18. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
19. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
20. Žaloba **není důvodná**.
21. Úvodem právního posouzení věci je dle krajského soudu nezbytné připomenout, že žalovaný považoval žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany za zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“* Ve čtvrtém odstavci téhož ustanovení je dále uvedeno, že: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl*

být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“

22. Legální vymezení bezpečné země původu pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany pak poskytuje § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení je třeba tzv. bezpečnou zemi původu rozumět stát, jehož je cizinec státním občanem (či v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště), 1. v němž *obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství *neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a*, 3. který *ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků*, a 4. který *umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv*.
23. Základem vnitrostátního konceptu tzv. bezpečných zemí původu je právní úprava obsažená v již uvedené procedurální směrnici (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) umožňující členským státům Evropské unie uplatňovat domněnku, že země původu je pro žadatele o mezinárodní ochranu bezpečná, pakliže není v konkrétním případě prokázán opak. V této souvislosti mohou členské státy přistupovat k vymezení bezpečných zemí původu buďto případ od případu (*ad hoc*), nebo mohou přijmout seznam všech zemí, jež považují pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany za bezpečné (viz k tomu body 40, 42 a 46 preambule procedurální směrnice).
24. V České republice je pak uplatňován druhý z uvedených přístupů, jelikož byla v souladu s § 86 odst. 4 zákona o azylu přijata vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, která ve svém § 2 bodu 16 označuje za bezpečnou zemi původu rovněž Moldavsko. Krajský soud poznamenává, že s účinností do 30. 9. 2023 bylo Moldavsko jako bezpečná země vnitrostátně vymezeno „s výjimkou Podněstří“. V této souvislosti byla podána předběžná otázka k Soudnímu dvoru EU (věc C-406/22), zda je takový postup členského státu souladný s citovanou procedurální směrnicí, a zda případně musí soud přihlídnout k této skutečnosti bez námitky žalobce. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí SDEU ve věci dosud nepadlo a žalobce nepochází z autonomního regionu Podněstří, který je závislé na Ruské federaci (srov. Informace OAMP Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu – říjen 2023), nepovažoval krajský soud za nezbytné přerušit řízení v předmětné věci do doby rozhodnutí SDEU o této předběžné otázce. Napadené rozhodnutí již bylo vydáno za nové právní úpravy v citované vyhlášce, kde Moldavsko není uvedeno s teritoriální výjimkou. S ohledem na skutečnost, že je žalobce moldavským státním příslušníkem (žalobce v průběhu azylového řízení prokázal svoji totožnost platným cestovním dokladem občana Moldavska), je možné žalobce na základě dotčené právní úpravy považovat za žadatele o mezinárodní ochranu pocházejícího ze země, která je pro něho bezpečná. Jelikož se pak dodržování mezinárodních závazků a neporušování lidských práv a svobod vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, dochází označením dané země za bezpečnou k přenosu břemene tvrzení i břemene důkazního na stranu žadatele (srov. zde např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29). Aby přitom žadatel unesl důkazní břemeno, musí nejen tvrdit

relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale především tato tvrzení prokázat. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz): „žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení“. Ohledně povinnosti žadatele pocházejícího ze země považované za bezpečnou osvědčit tvrzené obavy pak lze odkázat rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020-29, v němž kasační soud vyjádřil názor, že: „pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný azylový příběh odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti podle § 12 až § 14b zákona o azylu“ (totožně též např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 426/2021-37, nebo usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Azs 233/2022-61, či ze dne 25. 9. 2023, č. j. 8 Azs 214/2022-52).

25. Po prostudování správního spisu a s přihlédnutím ke skutečnostem tvrzeným ve správní žalobě zdejší soud konstatuje, že okolnosti žalobcem předkládaného azylového příběhu nejsou natolik mimořádné či výjimečné, aby dokázaly vyvrátit zákonnou domněnku bezpečnosti země původu a přiměly žalovaného k meritornímu posouzení příběhu z hlediska důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona. Žalovaný ve svém rozhodnutí přesvědčivě, racionálně a logicky vysvětlil, proč lze i nadále považovat Moldavsko ve vztahu k osobě žalobce za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu i procedurální směrnice, přičemž krajský soud se s jeho posouzením v plném rozsahu ztotožňuje.
26. Na tomto místě zdejší soud uvádí, že jádro žalobcem popisovaného azylového příběhu spočívá v tvrzených obavách před možným protiprávním jednáním ze strany věřitele, u nějž si žalobce zapůjčil finanční prostředky, jež aktuálně není schopen vrátit. Dle zjištěného skutkového stavu měl věřitel (s kriminální minulostí) žalobci opakovaně vyhrožovat a hrozit mu újmou na životě či zdraví. Za těchto okolností krajský soud souhlasí s žalovaným, že veškeré žalobcem namítané nebezpečí pochází ze strany soukromých osob. Otázkou pronásledování soukromými osobami se pak ve své judikatuře mnohokrát zabýval i Nejvyšší správní soud. Již v rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, konstatoval, že obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby v zemi původu nejsou bez dalšího azylově relevantním důvodem (obdobně též rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48). Aby bylo možné problémy se soukromými osobami brát za azylově relevantní, musí cizinec hrozbu újmy ze strany těchto osob nejen hodnověrným a dostatečně konkrétním způsobem tvrdit (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020-30), ale především musí prokázat, že se bez úspěchu pokusil využít ochrany ve státě původu, respektive že mu jeho domovský stát není schopen či ochoten poskytnout ochranu před pronásledováním či vážnou újmou, tj. neučinil či neučiní přiměřené kroky k jejich zabránění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 2 Azs 66/2007-79, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62). Na požadavku, že se cizinec musí v podstatě vždy obrátit s žádostí o pomoc nejprve na příslušné orgány veřejné moci v zemi původu, trvá i současná

judikatura Nejvyššího správního soudu (viz k tomu např. usnesení ze dne 20. 2. 2020, č. j. 7 Azs 374/2019-27, či ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Azs 87/2021 37).

27. V nyní souzené věci žalobce při pohovoru vypověděl, že se se svými problémy v Moldavsku na místní policii neobrátil, jelikož policie a kriminálníci jsou dle jeho názoru „jedno a totéž“. Na druhou stranu ale z jeho výpovědi vyplynulo, že v zemi původu v minulosti nikdy žádné problémy či negativní zkušenosti s policií ani jinými orgány veřejné moci neměl, neboť se vždy snažil právní předpisy své země dodržovat. Za takové situace lze podle krajského soudu trvat na tom, aby se žalobce kvůli svým problémům s věřiteli obrátil v první řadě na příslušné orgány ochrany ve vlasti. Dle soudu nelze z ničeho dovodit, že by moldavská policie nebyla schopna žalobce před hrozbou ze strany věřitelů účinně ochránit. Právě tak s ohledem na dosavadní způsob žalobcova života (zejména jeho bezúhonnost a apolitické vystupování) nespátřuje soud důvod k obavám, že by státní orgány žalobci poskytnutí potřebné pomoci odepřely. V kontextu toho pak krajský soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu, dle nichž pouhá subjektivní nedůvěra cizince ve schopnost státních orgánů ochránit jej před kriminálními živly není relevantním důvodem odůvodňujícím rezignaci na využití ochrany jeho domovského státu (viz k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, příp. usnesení téhož soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23).
28. Zdejší soud zdůrazňuje, že žalobce ve správním řízení ani v žalobě netvrdil ani nedoložil žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat, že by policie (příp. jiný kontrolní orgán veřejné moci) neměli v jeho případě postupovat nezávisle a nestranně. Žalobní argumentace, jíž žalobce zpochybňoval objektivitu postupu policie, pokud by své potíže řádně ohlásil, je zcela hypotetická a line se pouze v obecné rovině bez jakékoli vazby na individuální okolnosti, jež by o případných nedostatcích v činnosti policie svědčily. Sám žalobce přitom dle vlastní výpovědi žádnou osobní negativní zkušeností s policejními složkami ani jinými orgány veřejné moci nedisponuje.
29. Konečně krajský soud nepřehlédl, že o propojení svých věřitelů a příslušníků policie se žalobce v řízení před žalovaným vůbec nezmiňoval a tuto stěžejní okolnost poprvé uvedl až ve správní žalobě. V rámci pohovoru k azylové žádosti dne 4. 1. 2024 žalobce vyjádřil obavy z nestrannosti postupu policie na základě všeobecně vyšší míry korupce v Moldavsku, aniž by zmínil existenci vzájemných vazeb mezi věřiteli a příslušníky policejních složek bránících v poskytnutí efektivní ochrany. Třebaže je povinností zdejšího soudu v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice k této nové skutečnosti přihlídnout, nemění to nic na tom, že je primárně povinností žadatele o mezinárodní ochranu: „[...] uvést v řízení před správním orgánem všechny skutečnosti, jež jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát tak příležitost správnímu orgánu, aby o přednesených důvodech kvalifikovaně rozhodl. [...] Neuvedl-li žadatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti a neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32).
30. Poněvadž v řešené věci nebylo prokázáno, že by moldavská policie nebyla schopna či ochotna žalobce před pronásledováním či vznikem vážné újmy ze strany věřitelů účinně ochránit, nebyla zákonná domněnka pojetí Moldavska jako bezpečné země původu v případě žalobce úspěšně vyvrácena. Námitku tudíž krajský soud shledal nedůvodnou.

31. Jestliže dále žalobce spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že se v odůvodnění nezaobírá existencí úřadu ombudsmana a orgánu vnitřní kontroly, je třeba zdůraznit, že správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je přitom samotný žadatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Ve správním řízení žalobce nesdělil takové skutečnosti, na jejichž základě by se žalovaný musel v odůvodnění rozhodnutí podrobně zabývat existencí a působením úřadu veřejného ochránce práv, resp. řešit pozici a kompetence kontrolního orgánu policie. Odůvodnění napadeného rozhodnutí reaguje na všechny podstatné aspekty žalobcova azylového příběhu, které z hlediska možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany adekvátním způsobem zhodnotilo. Ani této námitce tak nelze přisvědčit.
32. Krajský soud pak rovněž sdílí pohled žalovaného, že na žádost žalobce o mezinárodní ochranu lze nahlížet jako na účelově podanou s cílem zlegalizovat si další pobyt na území ČR. K tomuto závěru vede krajský soud nejen skutečnost, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu ihned po svém příjezdu do ČR (svou žádost žalobce podal po více než sedmi měsících nepřetržitého nelegálního pobytu poté, co obdržel rozhodnutí o správním vyhoštění), ale i celková dosavadní azylová a pobytová historie žalobce, dle níž žalobce opakovaně a dlouhodobě pobýval na území členských států Evropské unie bez patřičných pobytových či pracovních povolení. Zdejší soud zdůrazňuje, že institut azylu slouží pouze lidem, kteří jsou ve vlasti pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů, přičemž legalizace pobytu se záměrem vyhnout se hrozícím nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu v ČR takovým důvodem není (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, či ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
33. Jako nedůvodnou posoudil soud i námitku žalobce směřující vůči ve správním spisu založené Informaci OAMP: Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023. K povaze a účelu dané zprávy je třeba připomenout, že zprávy o zemi původu nejsou vytvářeny individuálně na míru jednotlivým žádostem o mezinárodní ochranu, nýbrž podávají typicky celkový obraz a všeobecné informace o politické, lidskoprávní, sociální či bezpečnostní situaci v daném státě. Pro účely zachování aktuálnosti shrnutých poznatků potom zákon o azylu ukládá žalovanému povinnost přezkoumávat bezpečnost zemí zařazených na seznamu alespoň jednou ročně (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu).
34. Zdejší soud podotýká, že žalobce informace a údaje obsažené v této zprávě co do jejich správnosti, pravdivosti či aktuálnosti nijak nerozporoval, nýbrž pouze obecně namítal jejich nepřipustnost (tj. nepoužitelnost) proto, že danou zprávu vypracoval žalovaný za účelem zařazení Moldavska na seznam bezpečných zemí. Soud uvádí, že pokud měl žalobce o kvalitě zprávy pochybnosti, bylo jeho povinností (nejpozději) ve správní žalobě vyličit konkrétní okolnosti, na základě nichž považuje předmětný podklad jako nesprávný, potažmo neaktuální. Jinými slovy, měl sdělit, jaké konkrétní informace obsažené ve zprávě popisující situaci v Moldavsku podle něj neodpovídají realitě. To však

žalobce neučinil. Strohé a paušalizované tvrzení, že ve spisu založenou zprávu nelze použít za základ posouzení bezpečnostní situace v Moldavsku již proto, že byla vytvořena žalovaným, *per se* není způsobilé objektivitu a informační hodnotu zprávy zpochybnit a vyvrátit v ní uvedené poznatky. Předmětná zpráva o zemi původu je i přiměřeně aktuální vzhledem k datu vydání napadeného rozhodnutí. I tuto námitku proto soud shledal nedůvodnou.

35. Závěrem pak krajský soud konstatuje, že žalovaný nepochybil a nezatížil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností, pokud se v odůvodnění nezabýval možností udělit žalobci humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud poukazuje na znění ustanovení § 16 odst. 4 zákona o azylu, dle něž platí, že: „Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b [...].“ Žalovaný tak v daném případě neměl povinnost při rozhodování o azylové žádosti žalobce posuzovat, zdali tento splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu, dospěl-li současně k závěru, že jeho žádost je zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Tento výklad citovaného ustanovení je běžně zastáván správními soudy (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-32, či ze dne 20. 1. 2022, č. j. 7 Azs 268/2021-25), přičemž zdejší soud nespatřuje žádný důvod se od něj odchýlovat.

VII. Závěr a náklady řízení

36. Pro shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řešené věci nebyl žalobce ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému potom v souvislosti s tímto soudním řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. srpna 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce

